

lističnega »reganja« in »kvakanja« povspne do krepkih, mogočnih viškov. Kontraalt je v skladbi zelo umesten, le žal, da gdč. Maličeva, ki ga je pela, ni tudi v višini obdržala malo več tistega kontraaltovskega timbra, ki ga je tako dobro pogodila v nižini. Klavirsko spremljanje je samostojno, teče gladko in pozivi ter povzdigne celo skladbo.

Končno še omenjam, da je moški in ženski zbor vodil z znano spretnostjo koncertni vodja g. Matej Hubad.

Stanko Premrl.

Slavnostna akademija »Glasbene Matice«.

Z veliko napetostjo smo pričakovali slavnostno akademijo v počastitev spomina dr. Janeza Evangelista Kreka na korist njegovemu spomeniku v Ljubljani. To pa zato, ker se nam je že močno zahotelo poslušati in uživati zopet enkrat celotni matični pevski zbor, se naslajati na krasnih slovanskih narodnih pesmih in se navduševati za ideale našega pokojnega dr. Kreka, za ideale in stremjenja, ki so se ob njegovi žal tako rani smrti s potencirano silo polastila src vseh pristnih Jugoslovánov.

Začetkom sta se nameravali prirediti dve slavnostni akademiji: 18. in 21. aprila. Ker pa je bil obisk pri obeh tako izredno velik, — pravcat naval, se je priredila še tretja — brez govora — 23. aprila.

Vse tri akademije so sijajno uspele.

Uvedel jih je vsakikrat žalobno svečani Gallusov »Ecce, quomodo moritur justus«, ki ga je dostojanstveno pel moški zbor. Skladba, od pevodja ravnatelja Hubada kar najbolje interpretirana, je napravila jako velik vtis, zlasti je po začetnem mirnem predavanju prijetno dirnil živahnomarkantni vstop »In pace factus est locus ejus«.

Slavnostni govor je pri prvi prireditvi imel stolni vikar g. Fran Smodej iz Celovca. Z jasno in navdušeno besedo je proslavljal dr. Kreka kot značajnega in nesebičnega moža. Pri drugi prireditvi je govoril mestni župnik pisatelj g. Fran S. Finžgar iz Ljubljane. Finžgar je v svojem prekrasnem, nepozabnem govoru očrtal zlasti tri važne etape Krekovega življenja: 1. njegovo pripravlanje na Dunaju za poznejše socialno delo v domovini, 2. njegovo dolgoletno vsestransko delovanje med jugoslovanskim narodom in 3. njegov epohalni nastop za časa svetovne vojske. Finžgarja, ki je govoril v izbranem, njemu lastnem, umetniško izklesanem slogu, smo poslušali kot evangelista. In zgodba o našem edinem Evangelistu je s čudovito, nedopovedljivo silo prešinjala naša drhteča, pravice in svobode žejna srca.

Dvořakov »Slavnostni spev«, ki je sledil govoru, je zazvenel kot radosten, prisrčen in zares prazničen pozdrav našemu slavljencu. Bili so to uprav nebeški zvoki, nadzemske harmonije. Preprost, pa hkrati svež in prikupen ter od mojstra Dvořaka ženialno izrabljen tema, logično se razvijajoč od krasne predigre do sklepne orjaške moči in višine.

Nato je prof. g. Dornik lepo, dasi malo nizko deklamiral Gregorčičevo pesem »V pepelnih noči«.

Koncert zase v akademiji so tvorile narodne pesmi. Prav umestno je bilo, da so se ravno narodne pesmi kot glavne postavile na spored. Saj so ravno

narodne pesmi bile posebne ljubljenske dr. Krekove. Izvajale so se srbske, od Mokranjca harmonizirani »Osmi šopek«: a) Džanum, na sred selo, b) Što Morava mutno teče, c) Razgrana se grana jorgovana, č) Skoč kolo, da skočimo! Kot druge hrvaške, harmonizirane od Anđela: a) O, jesenske duge noči, b) Igra »Kolo«, c) Dragi je daleko. Končno slovenske: a) Miška, b) Škrjanček, c) Gor' čez izaro (koroška narodna), harmonizirane od Hubada, in č) Na Gorenjskem je fletno, prirejena od Pirnata.

Omenjene narodne pesmi smo izvečine že slišali v prejšnjih koncertih »Glasbene Matice«, nekatere celo večkrat. A kljub temu nas niso nič manj zanimale. Nasprotno. Čim pogostneje jih slišimo, tem lepše se nam zde, tem ljubše so nam. Dozorelo pa je ravno pri teh akademijah v nas prepričanje, da so srbske najlepše, najbolj samorasle, da med jugoslovanskimi prvačijo. In to predvsem po svoji melodiki, ki temelji na posebni, bodisi od hrvaških, bodisi od slovenskih narodnih pesmi se razlikujoči tonaliteti. Tudi ves njih drugačen ustroj, ki se javlja v harmonizacijah, prepleteni s spretno kontrapunktiko, je izredno zanimiv. Radovali smo se pa seveda v enaki meri tudi hrvaških — izvajane tri so pravi biseri —, tudi silno lepo prirejenih, in končno naših domačih slovenskih.

Mešani zbor »Glasbene Matice« je pel topot nedosežno lepo in ubrano. Pel ni le točno kot ura, ampak hkrati tako, da smo se po eni strani divili visoki pevski umetnosti, po drugi plati pa pesmi z največjim zadovoljstvom uživali in se ob njih ožreli.

Mojo »Zdravico« so pritisnili slavnosti kot nekak oficiale amen in se je razpoloženju prav dobro prilegla. Dodali so pa vsakikrat še »Lepo našo domovino«, ki jo je občinstvo stoje poslušalo. Ta in oni jo je tudi pel. Toda vsi navzoči naj bi jo bili peli! To bi bilo prav.

Pri tretji prireditvi slavnostne akademije je Gregorčičevo pesem mesto g. prof. Dornika s povzdignjenim glasom in čuvstvom deklamiral g. mestni učitelj Rapè.

Prirediteljem in izvajateljem slavnostnih akademij ostane slovenski narod hvaležen.

Stanko Premrl.

To in ono.

Razni popravki.

1. **Brizinski spomeniki.** Dr. Glonar piše v svoji kritiki moje »Kratke zgodovine slovenskega slovstva, I.«: »...ni prav nobenega dvoma, da moramo iskati predloge za brizinske formule v oglejskem ozemlju, v latinskem ali nemškem jeziku. Tak slučaj imamo n. pr. v spovedni molitvi (staroslovenski!) sinajskega molitvenika (pravilno »obrednika« = »trebnika«!), ki je prevedena iz starovisokonemške svetoemeranske molitve, na kar opozarja Vondrák sam. Vkljub temu opozarja (Vondrák) na sorodnost tretje brizinske formule z molitvijo sinajskega molitvenika (prav. obrednika), ne pa z emeransko formulo, kar bi bilo naravnješe, ker bi sicer ne bilo v prilogi stari slovenščini, pač pa v skladu z zgodovino« (Slovan, 1917, str. 319—320).